

TAURAGĖS RAJONO SAVIVALDYBĖS TARYBA

SPRENDIMAS DĖL TAURAGĖS RAJONO SAVIVALDYBĖS VISUOMENĖS SVEIKATOS STEBĖSENOS 2020 METŲ ATASKAITOS PATVIRTINIMO

2022 m. sausio 26 d. Nr. 1-13
Tauragė

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 7 straipsnio 35 punktu, 16 straipsnio 4 dalimi, Lietuvos Respublikos visuomenės sveikatos priežiūros įstatymo 6 straipsnio 1 dalies 1 punktu, Lietuvos Respublikos visuomenės sveikatos stebėsenos (monitoringo) įstatymo 10 straipsnio 2 dalimi, Bendraisiais savivaldybių visuomenės sveikatos stebėsenos nuostatais, patvirtintais Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2003 m. rugpjūčio 11 d. įsakymu Nr. V-488 „Dėl Bendrųjų savivaldybių visuomenės sveikatos stebėsenos nuostatų patvirtinimo“, atsižvelgdama į Tauragės rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuro 2021 m. gruodžio 29 d. raštą Nr. SD-111 „Dėl 2020 m. Tauragės rajono savivaldybės visuomenės sveikatos stebėsenos ataskaitos“, Tauragės rajono savivaldybės taryba n u s p r e n d ž i a:

1. Patvirtinti Tauragės rajono savivaldybės visuomenės sveikatos stebėsenos 2020 metų ataskaitą (pridedama).
2. Paskelbti šį sprendimą Tauragės rajono savivaldybės interneto svetainėje.

Savivaldybės meras

Dovydas Kaminskas

**TAURAGĖS RAJONO SAVIVALDYBĖS
VISUOMENĖS SVEIKATOS STEBĖSENOS
ATASKAITA 2020 M.**

TURINYS

1. VADAS.....	3
2. DEMOGRAFIN SITUACIJA.....	3
3. SOCIOEKONOMIN SITUACIJA.....	7
4. SVEIKATA.....	7
5. 2020 M. MOKYKLINIO AMŽIAUS VAIK GYVENSENOS TYRIMAS.....	9
6. 2020 M. TAURAG S RAJONO SAVIVALDYB S SVEIKATOS IR SU SVEIKATA SUSIJUSI RODIKLI PROFILIAI.....	11
7. SAVIVALDYB S PRIORITETIN PROBLEM ANALIZ	13
7.1. Sergamumas tuberkulioze (A15-A19) 10 000 gyventoj	13
7.2. Mirtingumas d l kraujotakos sistemos lig (I00-I99) 100 000 gyv.....	16
7.3. Savižudybi skai ius (X60-X84) 100 000 gyv.....	18
8. IŠVADOS.....	20
9. REKOMENDACIJOS.....	21
10. 1 PRIEDAS. 2020 M. MOKYKLINIO AMŽIAUS VAIK GYVENSENOS TYRIMAS.....	22
11. 2 PRIEDAS. 2020 MET TAURAG S R. SAVIVALDYB S SVEIKATOS IR SU SVEIKATA SUSIJUSI RODIKLI PROFILIS.....	24

1. VADAS

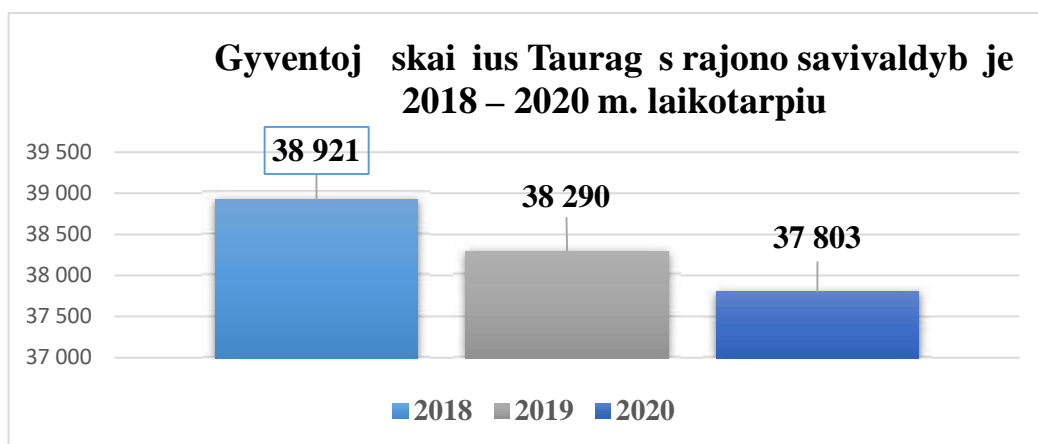
Visuomenės sveikatos stebėseną Tauragės r. savivaldybėje vykdoma remiantis Bendraisiais savivaldybių visuomenės sveikatos stebėsenos nuostatais, patvirtintais Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2003 m. rugpjūčio 11 d. sakymu Nr. V-488 „Dėl Bendrųjų savivaldybių visuomenės sveikatos stebėsenos nuostatų patvirtinimo“. Pateikiami rodikliai atspindi, kaip gyvendinami Lietuvos sveikatos 2014–2025 m. strategijos (LSS) tikslai ir jų uždaviniai.

Visuomenės sveikatos stebėsenos savivaldybėje tikslas – nuolat rinkti, analizuoti ir interpretuoti visuomenės sveikatę apibūdinančius rodiklius bei tinkamai informuoti savivaldybės politikus, siekiant efektyvaus valstybinės (valstybės perduotoms savivaldybėms) bei savarankiškoms visuomenės sveikatos priežiūros funkcijoms gyvendinimo savivaldybės teritorijoje. Savivaldybės visuomenės sveikatos stebėsenos ataskaitos tikslas – pateikti pagrindinius savivaldybės gyventojų sveikatę atspindinčius rodiklius, jų dinamiką ir jų pagrindu pateikti rekomendacijas bei prioritėtines kryptis savivaldybės plėtros plano siekiniams, strateginio veiklos plano priemonėms. Ataskaita parengta naudojantis viešai prieinamais sveikatos statistikos duomenų šaltiniais:

- Į Lietuvos statistikos departamento Oficialiosios statistikos portalu;
- Į Visuomenės sveikatos stebėsenos informacinę sistemą sveikstat.hi.lt

2. DEMOGRAFINĖ SITUACIJA

2020 m. Tauragės rajone gyveno 37 803 gyventojai (2 pav.), iš kurių 46 % sudarė vyrai, 54 % – moterys. Ši proporcija išliko tokia pat, kaip 2018 m. bei 2019 m., nors gyventojų nuo 2018 m. (38 921) iki 2020 m. sumažėjo 1 118, o nuo 2019 m. (38 290) iki 2020 m. (37 803) – 487 asmenimis. Lietuvoje 2020 m. gyveno 2 794 090 gyventojų, iš kurių 53 % (1 489 736) sudarė moterys ir 47 % (1 304 354) – vyrai.

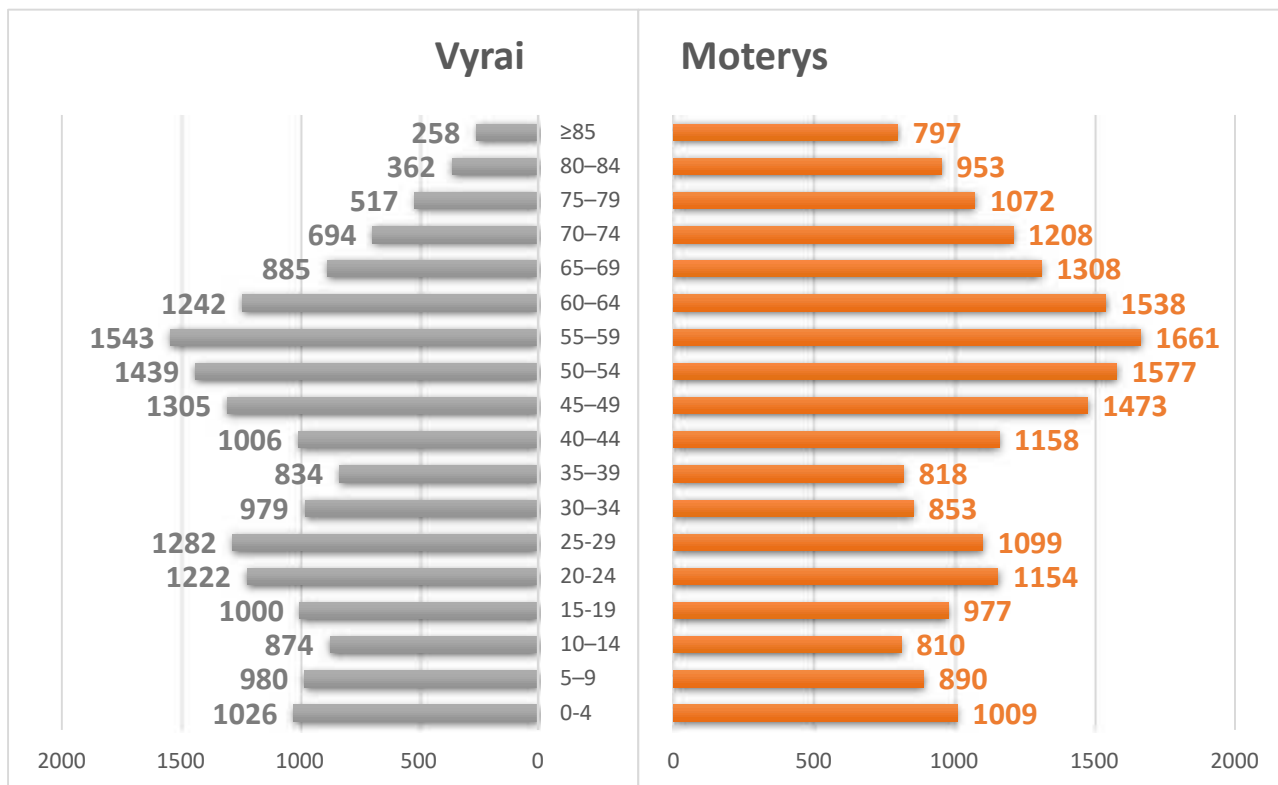

1 pav. Gyventojų skaičius Tauragės rajono savivaldybėje 2018 – 2020 m. laikotarpiu

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamento duomenys

Analizuojant 2020 m. Tauragės r. savivaldybės gyventojų amžius pagal penkmetines amžiaus grupes (2 pav.) išryškėja, kad didžiausi gyventojai dalį sudaro 55 – 59 m. amžiaus vyrai ir moterys, o mažiausi – darbingo amžiaus – 35 – 39 m. amžiaus asmenys.

Tauragės rajono savivaldybės gyventojų amžiaus profilis 2020 m.

2 pav. Tauragės rajono savivaldybės gyventojų demografinis medis 2020 m.

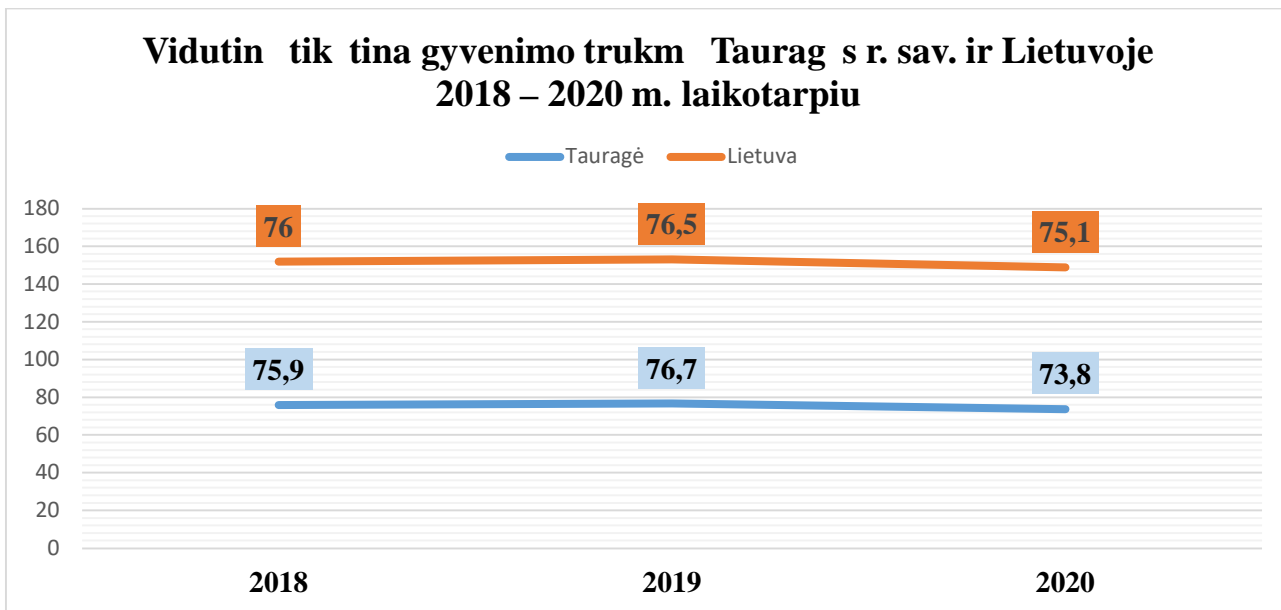
Šaltinis: Higienos instituto visuomenės sveikatos stebėsenos informacinės sistemos duomenys

Apžvelgiant gyventojų pasiskirstymą pagal lytį, nuo 0 iki 39 m. didesni jį dalį sudaro vyrai, o nuo 40 m. iki 85 m. ir vyresnio amžiaus – moterys.

Lietuvoje didžiausi gyventojai dalį sudaro 55 – 59 m. moterys ir 30 – 34 m. vyrai, o mažiausi – 35 – 39 m. moterys bei 20 – 24 m. vyrai.

Lietuvos sveikatos 2014 – 2025 m. strategijoje (LSS) vidutinis tikėtinas gyvenimo trukmės rodiklis numatytas 77,5 m. Vidutinis gyvenimo trukmės ilgis jį parodo mažinant bendrą rizikos veiksnį poveikį, ligų paplitimą, vykdomą intervenciją bei gydymo veiksmingumą.

2020 m. Tauragės r. savivaldybėje šis rodiklis (3 pav.) siekė 73,8 m., lyginant su 2019 m. (76,7 m.) sumažėjo 2,9 m. Lietuvos 2020 m. rodiklis siekė 75,1 m. ir buvo 1,3 m. didesnis nei Tauragės r. savivaldybės.

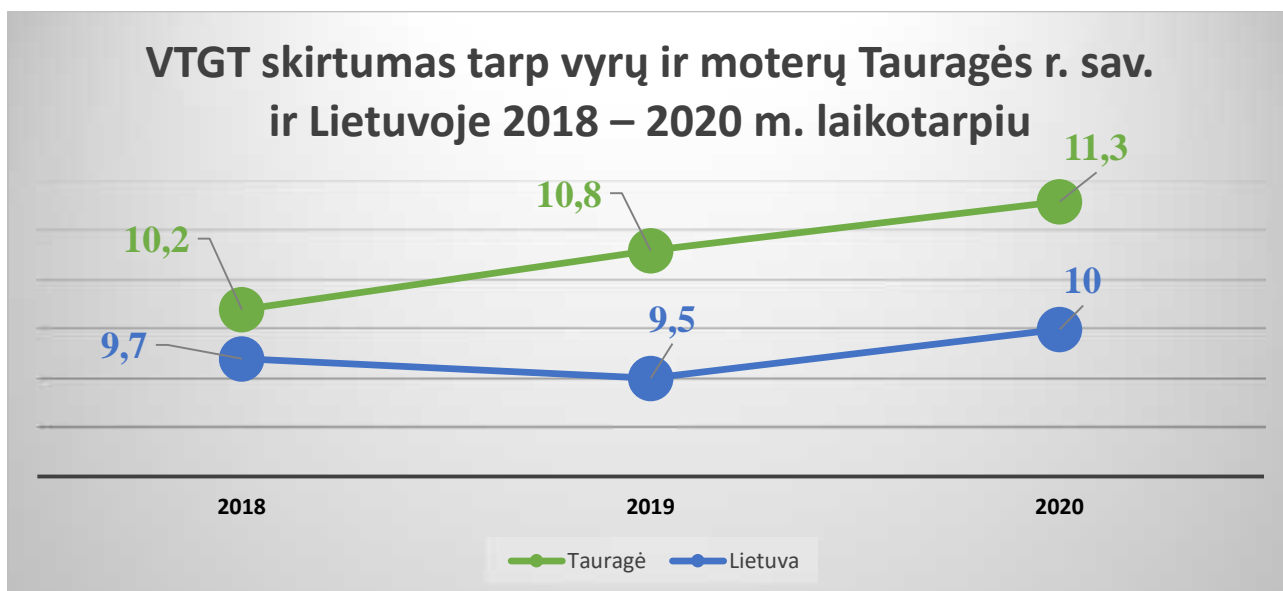

3 pav. Vidutin tik tina gyvenimo trukm Taurag s r. savivaldyb je ir Lietuvoje 2018 – 2020 m. laikotarpiu.

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamento duomenys

Vidutin s tik tinos gyvenimo trukm s (VTGT) skirtumas tarp vyr ir moter LSS 2025 m. numatytas rodiklis – 9,5 m. 2018 – 2020 m. laikotarpiu šis rodiklis Taurag s r. savivaldyb je did jo (4 pav.). 2020 m. šis skirtumas siek 11,3 m. ir buvo 1,3 m. didesnis nei Lietuvos rodiklis.

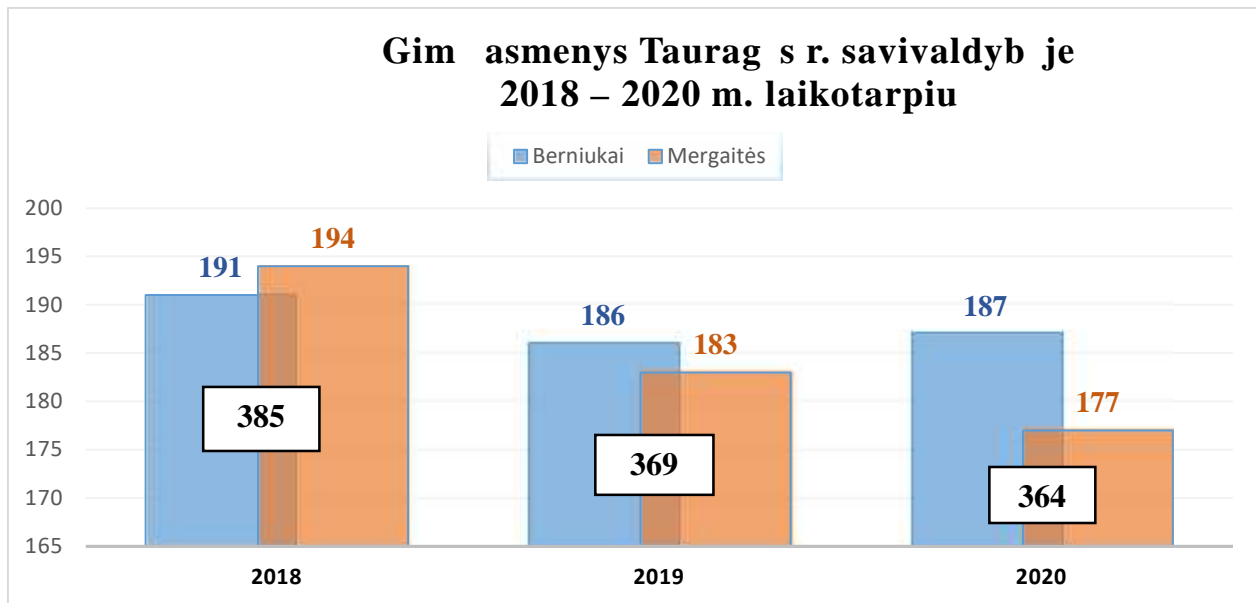
Lietuvoje LSS 2025 m. siektinas rodiklis buvo pasiektas 2019 m.

4 pav. VTGT skirtumas tarp vyr ir moter Taurag s r. savivaldyb je ir Lietuvoje 2018 – 2020 m. laikotarpiu

Šaltinis: Higienos instituto visuomen s sveikatos steb senos informacin s sistemos duomenys

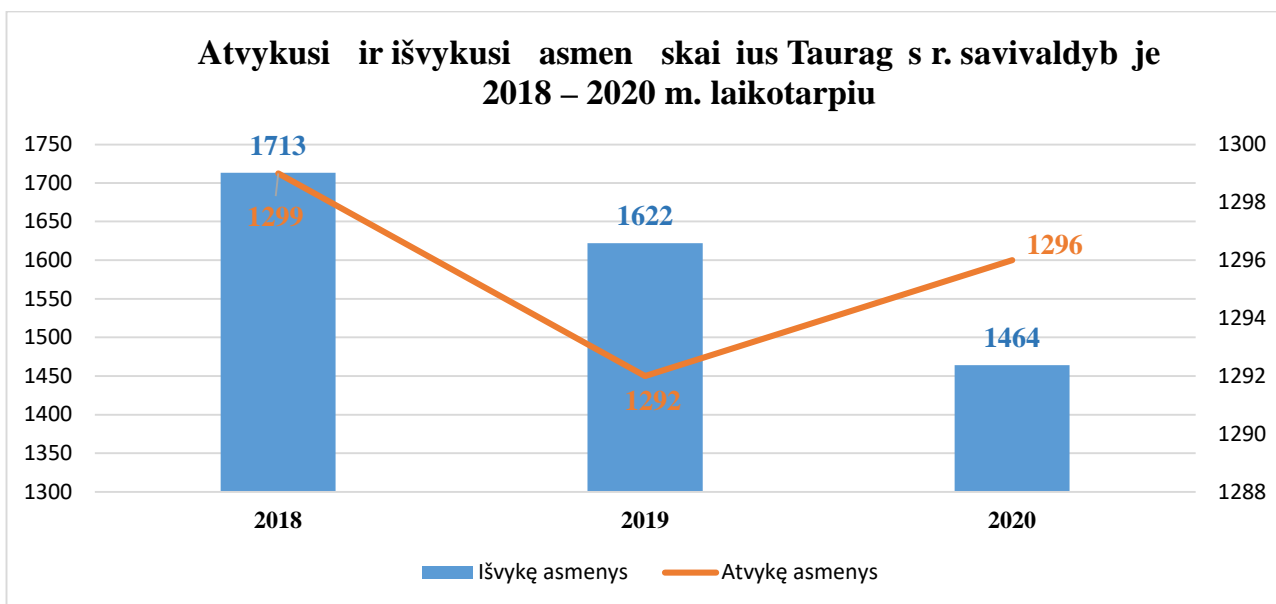
Taurag s r. savivaldyb je gyventoj gimstamumas 2018 – 2020 m. laikotarpiu maž jo (5 pav.). 2020 m. Taurag s rajone gim 364 asmenys, iš j - 187 berniukai ir 177 mergait s (10 mergai i mažiau nei berniuk).

5 pav. Gim asmenys Taurag s r. savivaldyb je 2018 – 2020 m. laikotarpiu

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamento duomenys

Statistikos departamento duomenimis 2018 – 2020 m. laikotarpiu išvykusi asmen skai ius Taurag s r. savivaldyb je (6 pav.) buvo didesnis nei atvykusi . Didžiausias išvykusi ir atvykusi asmen skai ius registruotas 2018 m., o mažiausiai gyventoj išvyko iš Taurag s r. savivaldyb s 2020 m.

6 pav. Atvykusi ir išvykusi asmen skai ius Taurag s r. savivaldyb je 2018 – 2020 m. laikotarpiu

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamento duomenys

3. SOCIOEKONOMIN SITUACIJA

Užimtumo tarnybos Klaipėdos klient aptarnavimo departamento Tauragės skyriaus duomenimis 2018 – 2020 m. laikotarpiu registruoti bedarbi per metus Tauragės r. savivaldybėje daugiausiai registruota 2020 m. (5 229 asmenys), o mažiausiai – 2018 m. (3 601 asmuo) (1 lentelė). Vidutinis metinis bedarbi skaičius didžiausias – 2020 m. (2 990 asmenys), o mažiausias – 2019 m. (1 970 asmenys). Vidutinio metinio bedarbi procento nuo darbingo amžiaus gyventojų didžiausia dalis – 13 proc. registruota 2020 m., o mažiausia 2019 m. (8,4 proc.).

2020 m. registruota daugiausiai laisv darbo viet – 2 785, 2019 m. mažiausiai – 2 462 darbo vietos. Visi minėti rodikliai didžiausi 2020 m.

1 lent. Registruotas bedarbi skaičius ir laisvos darbo vietos Tauragės r. savivaldybėje 2018 – 2020 m. laikotarpiu

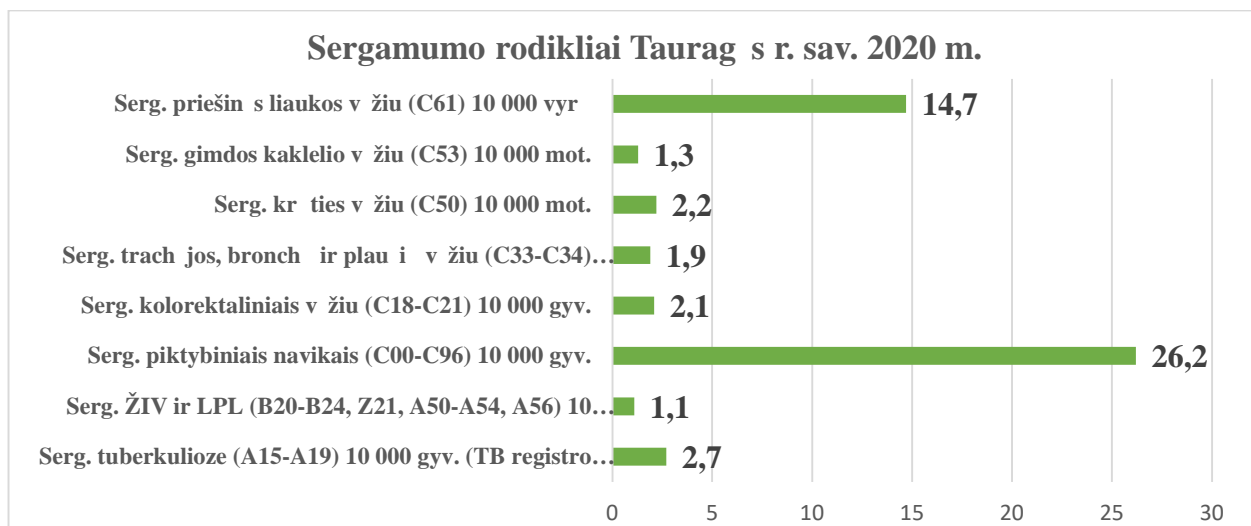
Rodiklis	2018 m.	2019 m.	2020 m.
Registruota laisv darbo viet	2607	2462	2785
Registruota bedarbi per metus	3601	3851	5229
Vidutinis metinis bedarbi skaičius	2309	1970	2990
Vidutinis metinis bedarbi procentas nuo darbingo amžiaus gyventojų	9,6	8,4	13

Šaltinis: Užimtumo tarnybos Klaipėdos klient aptarnavimo departamento Tauragės skyriaus

4. SVEIKATA

Higienos instituto duomenimis 2020 m. buvo užregistruoti didžiausi Tauragės r. gyventojų **sergamumo** rodikliai (7 pav.): sergamumas piktybiniais navikais – 26,2 atvejai 10 000 gyv. ir sergamumas priešingai liaukos vėžiui – 14,7 atvejai 10 000 atvejų tarp vyrų.

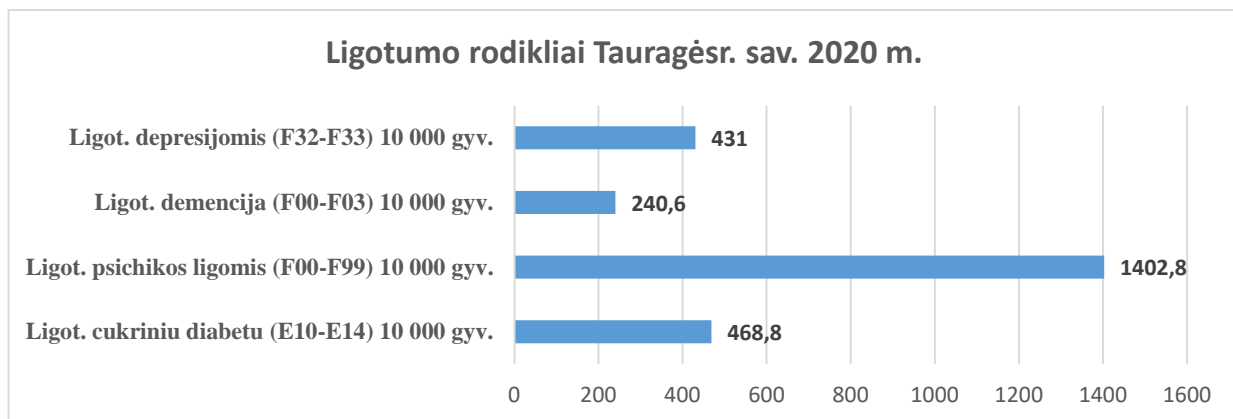
Mažiausias sergamumo rodiklis – 1,1 atvejis – sergamumas ŽIV (žmogaus imunodeficito virusas) ir LPL (lytiškai plintanios ligos) 10 000 gyventojų bei sergamumas gimdos kaklelio vėžiui 10 000 moterų.

7 pav. Sergamumo rodikliai Tauragės r. sav. 2020 m.

Šaltinis: Higienos instituto visuomenės sveikatos stebėsenos informacinės sistemos duomenys

Didžiausias **ligotumo** Tauragės r. savivaldybėje 2020 m. rodiklis (8 pav.) – ligotumas psichikos ligomis – 1402,8 atvejai 10 000 gyventojų. Mažiausias ligotumas – demencija – 240,6 atvejai 10 000 gyventojų.

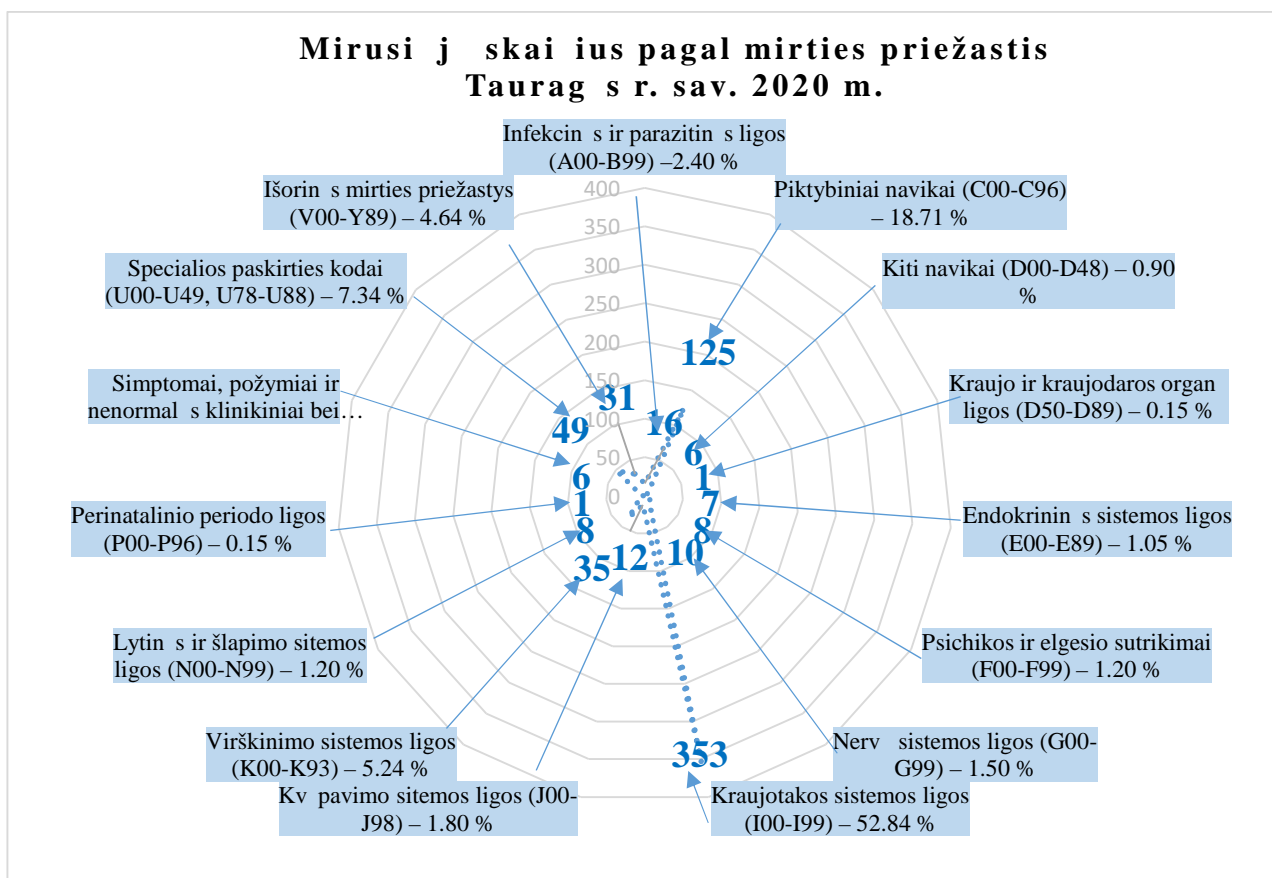
8 pav. Ligotumo rodikliai Tauragės r. savivaldybėje 2020 m.

Šaltinis: Higienos instituto visuomenės sveikatos stebėsenos informacinės sistemos duomenys

Demencija yra lėtinis ir progresuojantis galvos smegenų sutrikimas, kuris pažeidžia smegenų ląsteles. Dėl šių pažeidimų suprantama ryšys tarp skirtingų smegenų dalių, kurios yra atsakingos už kalbą, atmintį, judėjimą, orientaciją, suvokimą, skaitlavimą, gebėjimą mokytis, dėl ko dažnai pakinta emocijų kontrolė, socialinis elgesys, motyvacija. Pablogėja socialinė adaptacija, labai sutrinka profesinė veikla, asmuo tampa visiškai priklausomas nuo artimųjų.

Didžiausia Tauragės rajono savivaldybės gyventojų dalis 2020 m. mirė dėl kraujotakos sistemos ligų – 52,84 proc. (353 asmenys) (9 pav.) ir dėl piktybinių navikų – 18,71 proc. (125 asmenys).

Mažiausia gyventojų dalis mirė dėl kraujo ir kraujodaros organų ligų – 0,15 proc. (1 asmuo) ir perinatalinio periodo ligų – 0,15 proc. (1 asmuo).

9 pav. Mirusiųjų skaičius pagal mirties priežastis Tauragės r. savivaldybėje 2020 m.

Šaltinis: Higienos instituto visuomenės sveikatos stebėsenos informacinės sistemos duomenys

Lyginant su 2018 m. (mirtys dėl kraujotakos sistemos ligų – 353 asmenys ir dėl piktybinių navikų – 126 asmenys) ir 2019 m. (mirtys dėl kraujotakos sistemos ligų – 299 asmenys, dėl piktybinių navikų – 117 asmenys), didžiausi rodikliai pagal mirties priežastis tendencijos išliko tokios pačios.

2020 m. dėl COVID-19 ligos Tauragės r. savivaldybėje užregistruoti 49 mirties atvejai.

5. 2020 M. MOKYKLINIO AMŽIAUS VAIKŲ GYVENSENOS TYRIMAS

2020 m. Tauragės r. savivaldybėje, kaip ir visoje Lietuvoje, atliktas mokyklinio amžiaus vaikų (5, 7 ir 9 (pirmosios gimnazijos) klasių) gyvenamosios tyrimas, vadovaujantis 2003 m. rugpjūčio 11 d. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro sakymu Nr. V-488 „Dėl Bendrųjų savivaldybių visuomenės sveikatos stebėsenos nuostatų patvirtinimo“, Higienos instituto (HI) parengta gyvenamosios tyrimo organizavimo ir vykdymo metodika. Anketinei apklausai naudotas su Sveikatos apsaugos ministerija suderintas standartizuotas klausimynas. Iš viso tyrime dalyvavo 914 mokinių, iš jų: 311 penktok, 318 septintok ir 279 devintokai. Klausimyno rodikliai suskirstyti į 3 grupes (1 priedas).

1. Laimingumas, sveikatos ir išvaizdos vertinimas. Daugiausiai laimingi (79,3 proc.) ir savo sveikatą vertinantys kaip gerą arba labai gerą (86,7 proc.), bei patenkinti savo išvaizda (56,0 proc.) Tauragės r. savivaldybėje buvo penktokai.

2. Sveikatos elgsena (fizinis aktyvumas, pasyvus laisvalaikis ir mitybos proai, burnos higiena):

2.1. fizinis aktyvumas ir pasyvus laisvalaikis. Vaikai, kurie 5 ir daugiau dienų mankštinasi ar sportuoja bent 60 minučių, skaitant fizinio ugdymo pamokose (42,0 proc.) ir ne pamokų metu (20,8 proc.), didžiausią dalį sudaro penktokai. Vaikai, kurie vidutiniškai 4 ir daugiau valandų per dieną praleidžia prie ekranų (televizoriaus, kompiuterio, planšetės, išmaniojo telefono), didžiausią dalį sudaro devintokai (37,2 proc.), penktokai sudaro 11,9 proc.

2.2. mitybos proai bei burnos higiena. Vaikai, kasdien valgančių pusryčius (51,9 proc.), ir bent kartą per dieną valgančių vaisius (neskaitant sulčių) (40,5 proc.), vaikai, kurie valosi dantis šepetėliu ir pasta dažniau nei kartą per dieną (65,9 proc.) didžiausią dalį sudaro penktokai.

Vaikai, kurie bent kartą per dieną valgo daržoves (neskaitant bulvių) (30,1 proc.), bent kartą per dieną valgo saldumynus (19,9 proc.), bent kartą per dieną geria gazuotus saldžiuosius gėrimus (11,3 proc.) didžiausią dalį sudaro devintokai.

Vaikai, kurie bent kartą per savaitę geria energinius gėrimus (4,1 proc.), kurie papildomai nededa druskos paruoštą maistą (39,6 proc.) didžiausią dalį sudaro septintokai.

3. Rizikingas elgsenys (tabako, elektroninių cigarečių ir kymas, alkoholio, narkotinių medžiagų vartojimas, patyčių ir saugumas kelyje, namuose bei mokykloje):

3.1. tabako gaminių bei elektroninių cigarečių vartojimas. Vaikai, kurie per paskutines 30 dienų bent kartą rūkė tabako gaminius (19,1 proc.), kurie per paskutinius 12 mėnesių bent kartą rūkė tabako gaminius (33,6 proc.), kurie per paskutines 30 dienų bent kartą rūkė elektronines cigaretes ar naudojo panašius elektroninius įtaisus rūkymui (35,7 proc.), kurie per paskutinius 12 mėnesių bent kartą rūkė elektronines cigaretes ar naudojo panašius elektroninius įtaisus rūkymui (46,9 proc.) didžiausią dalį sudaro devintokai.

3.2. alkoholio vartojimas. Vaikai, kurie per paskutines 30 dienų bent kartą vartojo alkoholinius gėrimus (25,6 proc.), kurie per paskutinius 12 mėnesių bent kartą vartojo alkoholinius gėrimus (50,8 proc.) didžiausią dalį sudaro devintokai.

3.3. narkotinių medžiagų vartojimas. Vaikai, kurie bent kartą per savo gyvenimą vartojo kanapes („žolė“, marihuaną, hašišą) (5,5 proc.), vaikai, kurie bent kartą per savo gyvenimą vartojo kitus narkotikus nei kanapes (2,6 proc.) didžiausią dalį sudaro devintokai.

3.4. saugumas kelyje. Vaikai, kurie visada tamsiu paros metu bėgdami lauke nešioja atšvaitus (34,5 proc.), kurie visada segi saugos diržą važiuodami automobiliu (88,3 proc.), kurie visada dėvi šalms važiuodami dviračiu (10,4 proc.) didžiausią dalį sudaro penktokai.

3.5. paty ios. Vaik , iš kuri ty iojosi kiti mokiniai per paskutinius 2 m nesius (37 proc.), kurie per paskutines 30 dien patyr paty ias per socialinius tinklus, elektroniniu paštu ar telefonu (10,4 proc.), kurie per paskutinius 12 m nesi patyr paty ias per socialinius tinklus, elektroniniu paštu ar telefonu (20,1 proc.) didžiausi dal sudar septintokai.

26,3 proc. devintok patys ty iojosi iš kit mokini per paskutinius 2 m nesius.

3.6. saugumas nam ir mokyklos aplinkoje. Vaik , kuriuos per paskutinius 2 m nesius muš ar kitaip fiziškai baud t vai (10,1 proc.) didžiausi dal sudar penktokai.

Vaik , kurie jau iasi saug s nam aplinkoje (97,5 proc.), kurie jau iasi saug s mokyklos aplinkoje (90,3 proc.) didžiausi dal sudar devintokai.

6. 2020 M. TAURAG S R. SAVIVALDYB S SVEIKATOS IR SU SVEIKATA SUSIJUSI RODIKLI PROFILIAI

2020 m. Taurag s r. savivaldyb s sveikatos ir su sveikata susijusi rodikli profiliai pagal šviesoforo spalvas – geltona spalva reiškia tenkinam situacij atspindint rodikl , žalia – geriausi , raudona – blogiausi , pateikti 2 priede.

2020 m. geriausi (žalia spalva) Taurag s rajono savivaldyb s situacij Lietuvos savivaldybi kontekste atspindintys rodikliai (26 iš 51):

bandym žudytis skai ius (X60–X64, X66–X84) 100 000 gyventoj ;

mirtingumas / standartizuotas mirtingumas nuo išorini priežas i (V00-Y98) 100 000 gyv.;

asmen , žuvusi ar sunkiai sužalot d l nelaiming atsitikim darbe, sk. 10 000 gyv.;

naujai susirgusi žarnyno infekcin mis ligomis (A00-A08) asmen skai ius 10 000 gyv.

(ULAC duom.);

mirtingumas d l transporto vyki (V00-V99) 100 000 gyv.;

p s i j mirtingumas / standartizuotas p s i j mirtingumas d l transporto vyki (V00-V09) 100 000 gyv.;

mirtingumas / standartizuotas mirtingumas nuo alkoholio s lygot priežas i 100 000 gyv.

k diki , žindyt išimtinai kr timi iki 6 m n. amžiaus, dalis (proc.);

išvengiam hospitalizacij (IH) sk. 1 000 gyv.;

išvengiam hospitalizacij (IH) d l cukrinio diabeto sk. 18+ m. 1 000 gyv.;

slaugytoj , tenkan i vienam gydytojui, sk.;

apsilankym pas gydytojus sk. 1 gyv.;

sergamumas vaistams atsparia tuberkulioze (A15-A19) (visi) 10 000 gyv. (TB registro duomenys);

sergamumas vaistams atsparia tuberkulioze (A15-A19) 100 000 gyv. (nauji atvejai);

sergamumas ŽIV ir lytiškai plintančiomis ligomis (B20- B24, Z21, A50.0-A54, A56) 10 000 gyventojų (ULAC duomenys);

2 m. vaikų tyfoidinės, epideminio parotito, raudonukės (1 dozė) skiepavimo apimtys, %;

1 m. vaikų difterijos, stabligės, kokliušo, poliomielito, Haemophilus influenzae B skiepavimo apimtys (3 dozės), %;

vaikų (7-17 m.), neturinti duobės pažeidimų, plombuoti ir išrauti dantys, dalis, proc.;

vaikų (6-14 m.) dalis, dalyvavusi dantų dengimo silantimis medžiagomis programoje, %;

mirtingumas / standartizuotas mirtingumas nuo cerebrovaskulinių ligų (I60-I69) 100 000 gyv.;

sergamumas II tipo cukriniu diabetu (E11) 10 000 gyv.;

tikslinis populiacijos dalis proc., 2 metų gyje dalyvavusi krūtų vėžio prevencijos programoje;

tikslinis populiacijos dalis proc., 3 metų gyje dalyvavusi gimdos kaklelio vėžio prevencijos programoje;

tikslinis populiacijos dalis proc., 2 metų gyje dalyvavusi storosios žarnos vėžio prevencijos programoje;

tikslinis populiacijos dalis proc., dalyvavusi ŠKL programoje;

atmosferos iš stacionarių taršos šaltinių išmestų teršalų kiekis, tenkantis 1 kv. km.

Prasčiau Tauragės rajono savivaldybės situacijai Lietuvos savivaldybių kontekste atspindintys rodikliai (19 rodiklių, raudona spalva):

savižudybių sk. (X60-X84) 100 000 gyv.;

mokyklinio amžiaus vaikų, nesimokanti mokyklose, skaičius 10 000 gyv. (2020);

ilgalaikio nedarbo lygis, darbuojančių %;

gyv. skaičiaus pokytis 1000 gyv.;

mokiniai, gaunanti nemokamą maitinimą, sk. 1000 moksleivių;

socialinės pašalpos gavėjai sk. 1000 gyv.;

sergamumas tuberkulioze (A15-A19) 10 000 gyv. (TB registro duomenys);

sergamumas tuberkulioze (+recidyvai) (A15-A19) 10 000 gyv. (+recidyvai);

traumų dėl nukritimų (W00-W19) 65+ m. amžiaus grupėje sk. 10 000 gyv.;

asmenų, pirmą kartą pripažinti negaliais, sk. 10 000 gyv.;

mirtingumas / standartizuotas mirtingumas dėl nukritimų (W00-W19) 100 000 gyv.;

traumų dėl transporto vykių (V00-V99) skaičius 10 000 gyv.;

gyventojų sk., tenkantis 1 tabako licencijai;

gyventojų sk., tenkantis 1 alkoholio licencijai;

kdiki mirtingumas 1000 gyv. gimusi;

vaik (6-14 m.) dalis, dalyvavusi dant dengimo silantin mis medžiagomis programoje, %;
paaugli (15–17 m.) gimdym sk. 1000 15-17 m. moter ;
mirtingumas / standartizuotas mirtingumas d l kraujotakos sist. lig (I00-I99) 100 000 gyv.;
mirtingumas / standartizuotas mirtingumas d l piktybini navik (C00-C96) 100 000 gyv.

Likusieji unifikuoti savivaldyb s rodikliai patenka Lietuvos vidurk atitinkan i kvintili grup (geltona spalva).

7. SAVIVALDYB S PRIORITETINI PROBLEM ANALIZ

Išsamiai analizei, kaip prioritetin s sveikatos problemos, pasirinkti šie rodikliai:

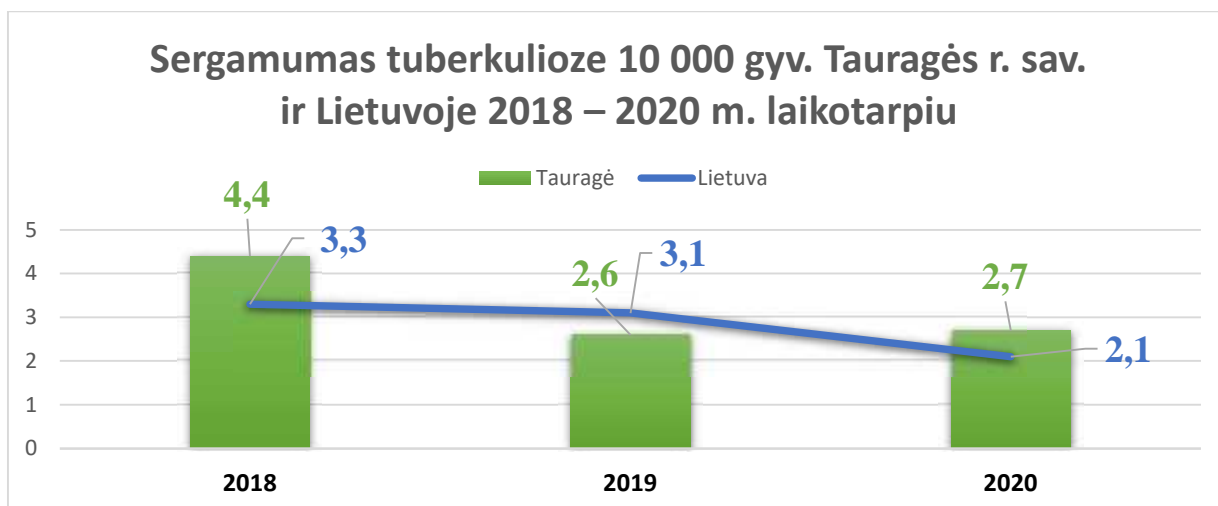
1. Sergamumas tuberkuloze (A15-A19) 10 000 gyventoj .
2. Mirtingumas d l kraujotakos sistemos lig (I00-I99) 100 000 gyv.
3. Savižudybi skai ius (X60-X84) 100 000 gyventoj .

7.1. Sergamumas tuberkuloze (A15-A19) 10 000 gyventoj .

Tuberkulioz (toliau – TB) – visuomenei pavojinga infekcija. Pagrindinis TB infekcijos šaltinis – atvira plau i TB sergantis žmogus, perduodantis TB mikobakterij (Mycobacterium tuberculosis) oro lašeliniu b du – kalbant, kosint ar iaudint. TB gydymas valstybei kainuoja daug l š , nes TB ligoniai ilgai (apie 80 dien) gydomi specializuotose TB stacionaruose, o j gydymo visas laikotarpis trunka apie 6 – 24 m n. ir ilgiau.

2014 m. Pasaulio sveikatos organizacija pareng „End TB Strategy“ strategij , kurios tikslas – iki 2035 m. sumažinti 90 proc. sergamumo TB rodikl , 95 proc. – mir i nuo TB skai i ir išlaidas TB gydymui.

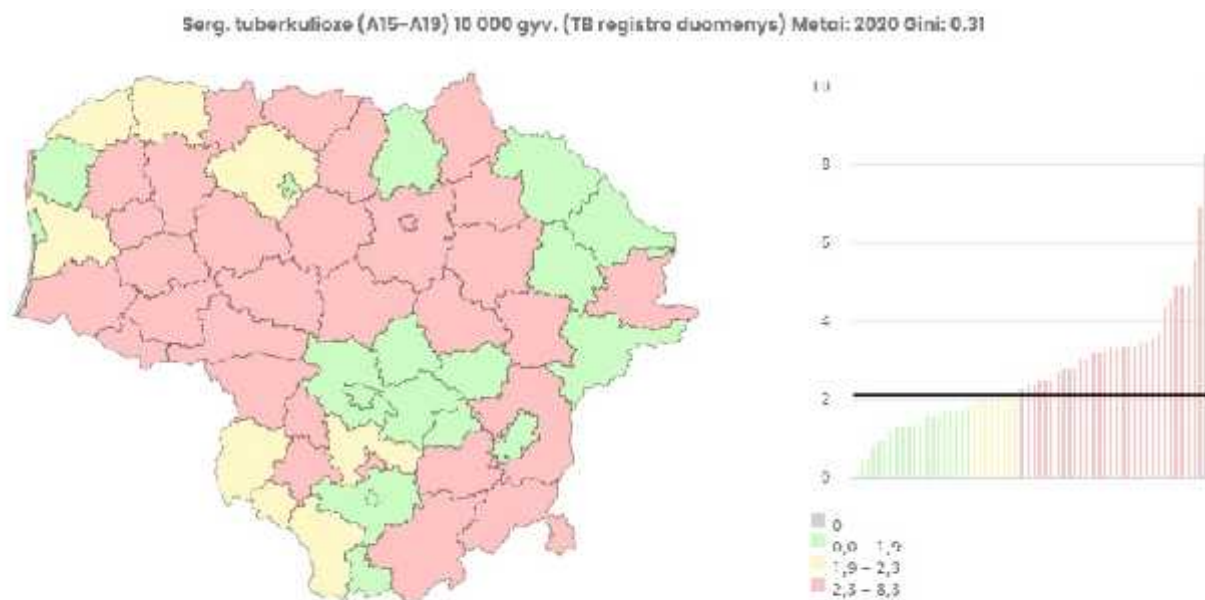
2018 – 2020 m. laikotarpiu sergamumo tuberkuloze 10 000 gyventoj rodiklis Taurag s rajono savivaldyb je ir Lietuvoje maž jo (10 pav.), ta iau 2020 m. šis rodiklis viršijo Lietuvos vidurk 1,29 karto ir pateko raudon zon (11 pav.).

10 pav. Sergamumas tuberkulioze 10 000 gyventojų Tauragės r. savivaldybėje ir Lietuvoje 2018 – 2020 m. laikotarpiu

Šaltinis: Higienos instituto visuomenės sveikatos stebėsenos informacinės sistemos duomenys

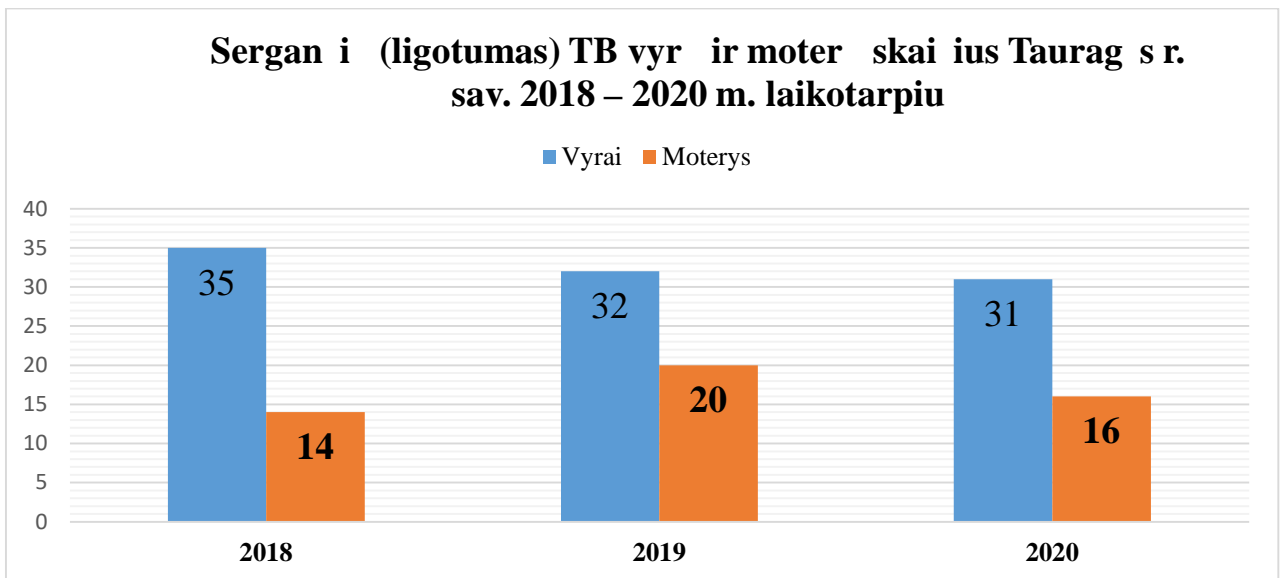
2020 m. Tauragės rajono savivaldybės sergamumo tuberkulioze 10 000 gyventojų rodiklis pateko į blogą raudoną zoną tarp Lietuvos savivaldybių.

11 pav. 2020 m. Tauragės r. savivaldybės sergamumo tuberkulioze 10 000 gyventojų rodiklis tarp Lietuvos savivaldybių

Šaltinis: Higienos instituto visuomenės sveikatos stebėsenos informacinės sistemos duomenys

Analizuojant sergančių (ligotumas) TB vyrų ir moterų Tauragės r. savivaldybėje skaičius (absoliutus skaičius) 2018 – 2020 m. laikotarpiu (12 pav.) išryškėja, kad vyrų serga daugiau nei moterų. 2018 m. sergančių vyrų užregistruota 2,5 karto daugiau nei moterų (21 vyras), 2019 m. – 1,6 karto (12 vyrų), 2020 m. – 1,9 karto daugiau nei moterų (15 vyrų).

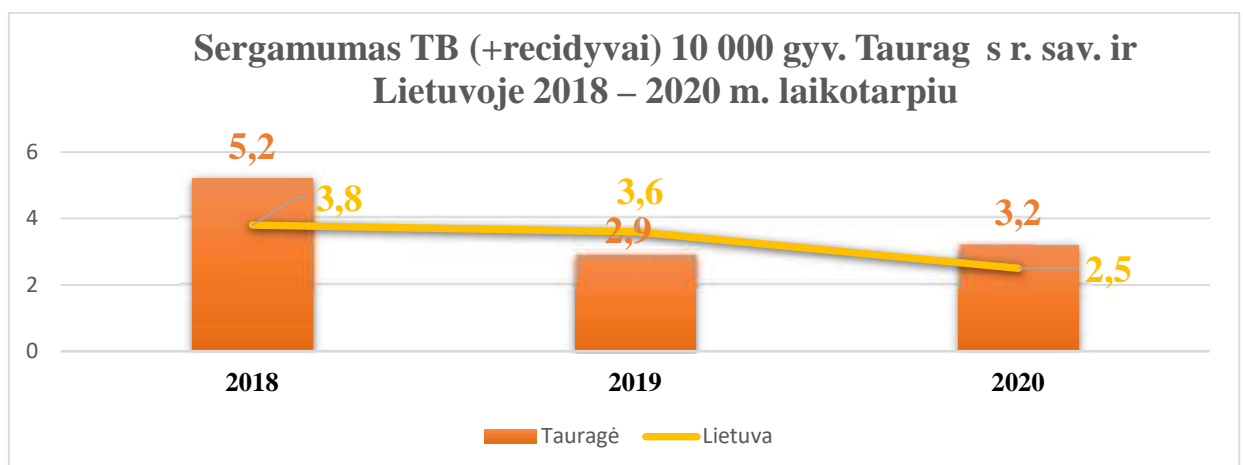
12 pav. Segan i (ligotumas) TB vyr ir moter skai ius Taurag s r. savivaldyb je 2018 – 2020 m. laikotarpiu

Šaltinis: Higienos instituto visuomen s sveikatos steb senos informacin s sistemos duomenys

Analizuojant sergamumo tuberkulioze rodikl 10 000 gyventoj svarbu aptarti ir sergamumo tuberkulioze (+recidyvai) (A15-A19) 10 000 gyventoj rodikl . TB recidyvas (atkrytis) – pacientas, kuris buvo anks iau gydytas nuo TB ir išgydytas, bet atlikus bakteriologinius tyrimus rasta TB mikobakterija. TB recidyvas diagnozuojamas pra jus metams po pirm kart išgydytos TB.

Sergamumo TB (+recidyvai) (A15-A19) rodiklis 10 000 gyventoj Taurag s r. savivaldyb je (13 pav.) nuo 2018 m. (5,2 atvej) iki 2019 m. (2,9 atvej) sumaž jo 2,3 atvej . Nuo 2019 m. iki 2020 m. (3,2 atvej) padid jo 0,3 atvejo.

Lietuvoje šio rodiklio reikšm s 2018 – 2020 m. laikotarpiu sumaž jo 1,3 atvej .

13 pav. Taurag s r. savivaldyb s sergamumo TB (+recidyvai) 10 000 gyventoj Taurag s r. savivaldyb je ir Lietuvoje 2018 – 2020 m. laikotarpiu

Šaltinis: Higienos instituto visuomen s sveikatos steb senos informacin s sistemos duomenys

Nacionalinio visuomenės sveikatos centro prie Sveikatos apsaugos ministerijos Tauragės departamento pateikti duomenys apie naujus atviros plaučių TB atvejus Tauragės r., Pagėgių, Jurbarko r., ir Šilalės r. savivaldybėse 2018 – 2020 m. laikotarpiu pavaizduoti 2 lentelėje.

2 lentelė. Nauji atviros plaučių TB registruoti atvejai Tauragės r., Pagėgių, Jurbarko r., ir Šilalės r. savivaldybėse

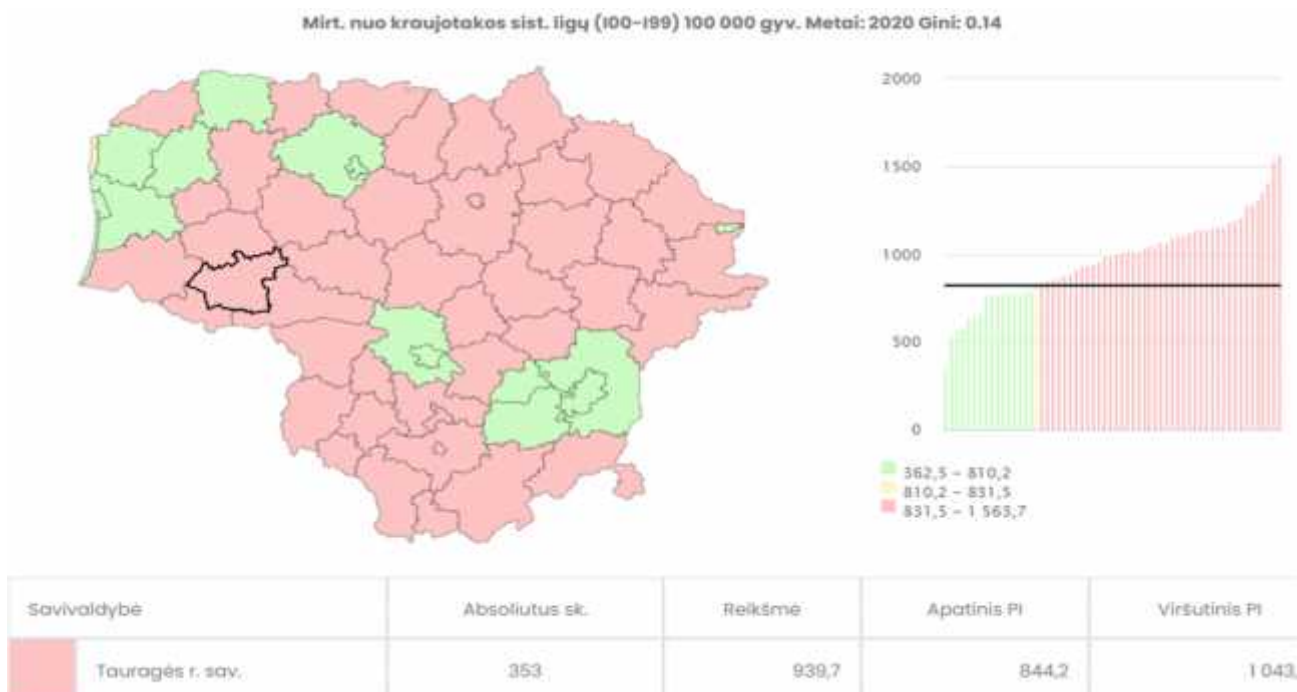
Savivaldybės pavadinimas	2018	2019	2020
Tauragės r. savivaldybė	17	9	8
Pagėgių savivaldybė	2	4	4
Jurbarko r. savivaldybė	11	7	7
Šilalės r. savivaldybė	14	8	6
Viso	44	28	25

Šaltinis: Nacionalinio visuomenės sveikatos centro prie Sveikatos apsaugos ministerijos Tauragės departamentas

Nuo 2018 m. iki 2020 m. Tauragės r. savivaldybėje naujų atviros plaučių TB atvejų sumažėjo.

7.2. Mirtingumas dėl kraujotakos sistemos ligų (I00-I99) 100 000 gyv.

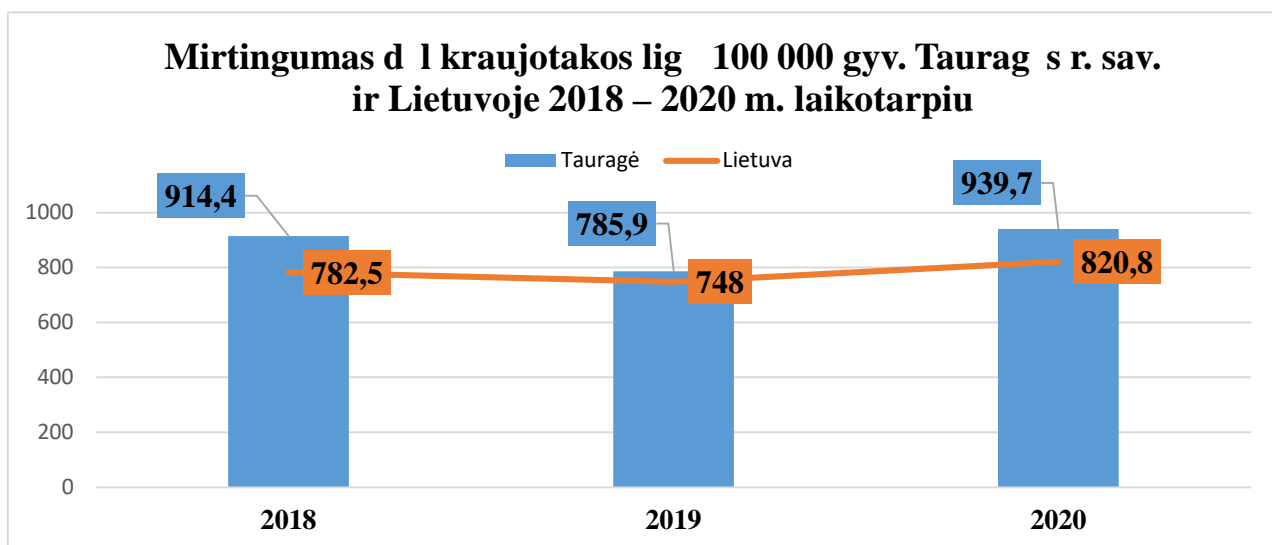
2020 m. mirtingumo nuo kraujotakos ligų 100 000 gyv. Tauragės r. savivaldybės rodiklis (939,7 atvejų) buvo 1,14 karto didesnis už Lietuvos rodiklį ir pateko raudoną zoną tarp Lietuvos savivaldybių (14 pav.). Dėl kraujotakos ligų 2020 m. Tauragės r. savivaldybėje mirė 353 gyventojai.

(14 pav.). 2020 m. Tauragės r. savivaldybės mirtingumo dėl kraujotakos sistemos ligų (I00-I99) 100 000 gyventojų rodiklis tarp Lietuvos savivaldybių

Šaltinis: Higienos instituto visuomenės sveikatos stebėsenos informacinės sistemos duomenys

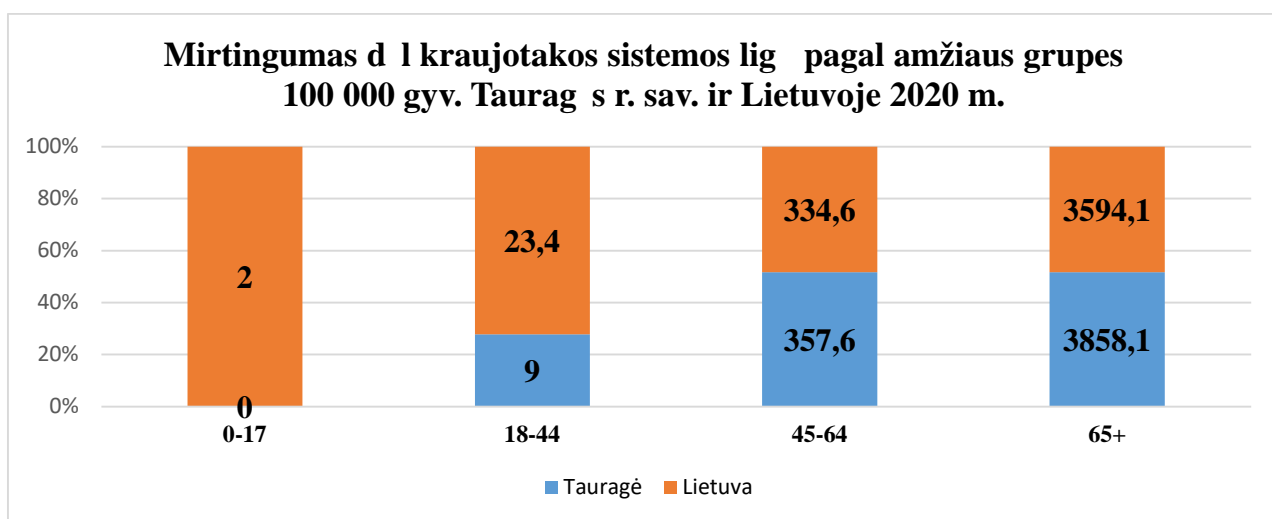
Mirtingumo dėl kraujotakos lig 100 000 gyventojų rodiklio reikšmės (15 pav.) Tauragės r. savivaldybėje ir Lietuvoje nuo 2018 m. iki 2019 m. mažėjo, o nuo 2019 m. iki 2020 m. didėjo. Šis Tauragės r. savivaldybės rodiklis 2018 – 2020 m. laikotarpiu (2018 m. – 1,17 karto, 2019 m. – 1,05 karto ir 2020 m. – 1,14 karto) išliko didesnis už Lietuvos vidurkį.

(15 pav.). Mirtingumas dėl kraujotakos lig 100 000 gyv. Tauragės r. sav. ir Lietuvoje 2018 – 2020 m. laikotarpiu

Šaltinis: Higienos instituto visuomenės sveikatos stebėsenos informacinės sistemos duomenys

Didžiausias mirtingumas dėl kraujotakos sistemos lig 100 000 gyventojų 2020 m. registruotas 65 m. ir vyresni gyventojų tarpe (Tauragės r. sav. – 3858,1 asmenys, Lietuvoje – 3594,1 asmenys) bei 45 – 64 m. amžiaus tarpe (Tauragės r. sav. – 357,6 asmenys, Lietuvoje – 334,6 asmenys) (16 pav.).

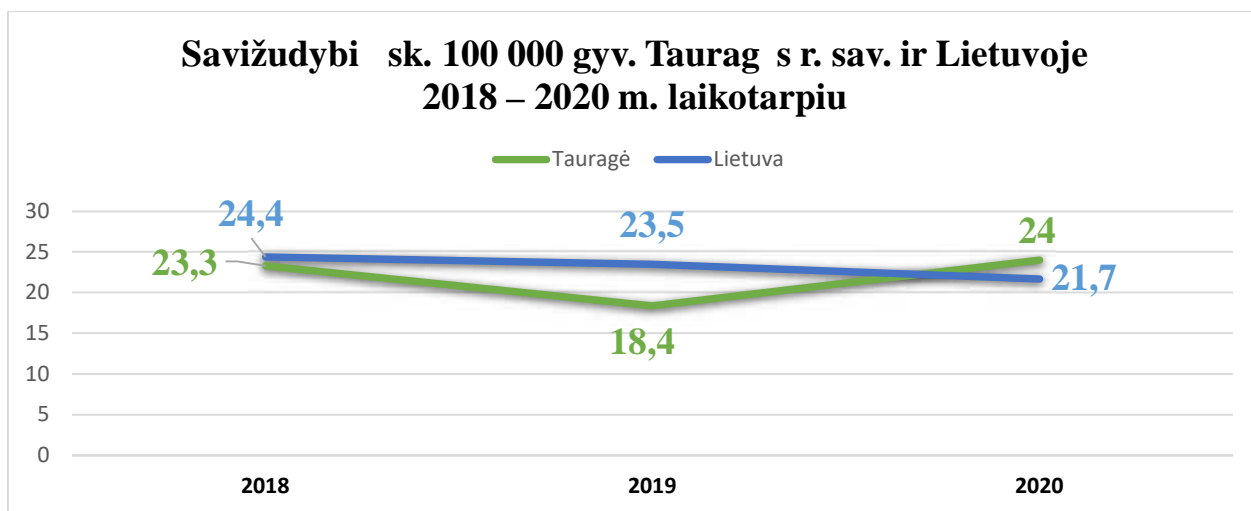

16 pav. Mirtingumas dėl kraujotakos sistemos lig pagal amžiaus grupes 100 000 gyventojų 2020 m. Tauragės r. savivaldybėje ir Lietuvoje

Šaltinis: Higienos instituto visuomenės sveikatos stebėsenos informacinės sistemos duomenys

7.3. Savižudybi skai ius (X60-X84) 100 000 gyv.

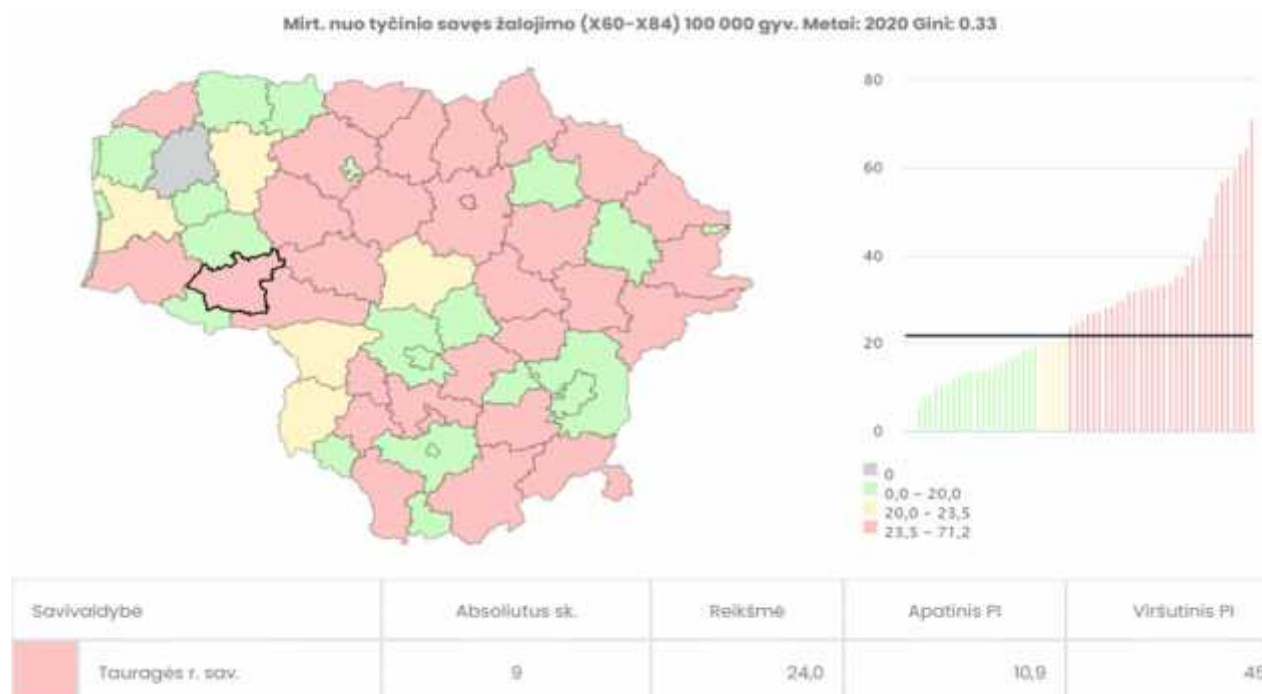
Savižudybi skai ius – vienas iš svarbiausi rodikli , rodan i visuomen s psichikos sveikatos b kl . 2018 m. Taurag s r. savivaldyb je savižudybi skai iaus rodiklis 100 000 gyv. siek 23,3 atvejus (17 pav.), o 2019 m. – sumaž jo iki 18,4 atvej .

17 pav. Savižudybi skai iaus 100 000 gyventoj rodiklis Taurag s rajono savivaldyb je ir Lietuvoje 2018 – 2020 m. laikotarpiu

Šaltinis: Higienos instituto visuomen s sveikatos steb senos informacin s sistemos duomenys

2020 m. šio rodiklio reikšm padid jo iki 24, viršijo Lietuvos vidurk 1, 11 karto ir pateko blog raudon zon tarp Lietuvos savivaldybi (18 pav.).

18 pav. 2020 m. Taurag s r. savivaldyb s savižudybi skai ius 100 000 gyv. tarp Lietuvos savivaldybi

Šaltinis: Higienos instituto visuomen s sveikatos steb senos informacin s sistemos duomenys

Lyginant absoliu ius savižudybi skai ius 2018 – 2020 m. laikotarpiu išryšk jo, kad 2018 m. ir 2020 m. užregistruota po 9 savižudybi atvejus, o 2019 m. – 7 atvejai. Atkreiptinas d mesys, kad 2020 m. savižudybi skai ius padid jo 2 atvejais, kai gyventoj , lyginant su 2019 m., sumaž jo 487 asmenimis.

Taurag s r. savivaldyb s vyr ir moter savižudybi skai ius mieste ir kaime 2018 – 2020 m. laikotarpiu pateikti 3 lentel je. Iš viso šiuo laikotarpiu nusižud 21 vyras (14 kaime, 7 mieste) ir 4 moterys, visos kaimo gyventojos. Akivaizdu, kad vyr nusižud daugiau nei moter .

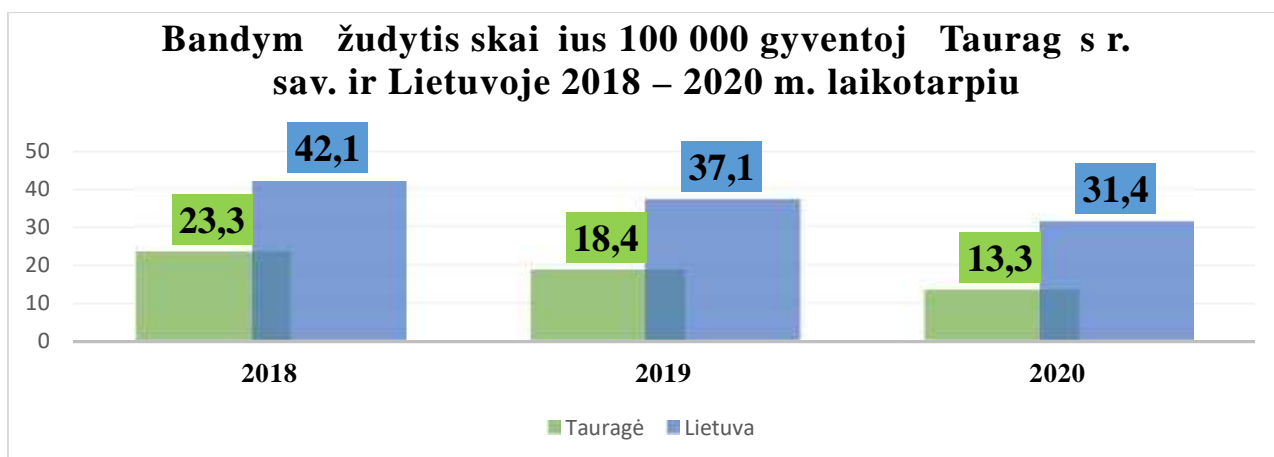
3 lentel . Savižudybi skai ius pagal lyt ir vietov Taurag s r. savivaldyb je 2018 – 2020 m. laikotarpiu.

Lytis	Vietov	2018	2019	2020
Moterys	Mieste	0	0	0
	Kaime	2	1	1
Vyrai	Mieste	2	2	3
	Kaime	5	4	5
Iš viso		9	7	9

Šaltinis: Higienos instituto visuomen s sveikatos steb senos informacin s sistemos duomenys

2018 – 2020 m. laikotarpiu Lietuvoje savižudybi skai ius sumaž jo 76 asmenimis, o savižudybi skai ius 100 000 gyventoj rodiklis – sumaž jo nuo 24,4 iki 21,7 (2,7 atvej).

Bandym žudytis skai ius 100 000 gyventoj rodiklis Taurag s r. savivaldyb je nuo 2018 m. iki 2020 m. sumaž jo net 10 atvej (19 pav.).

19 pav. Bandym žudytis skai ius 100 000 gyventoj Taurag s r. savivaldyb je ir Lietuvoje 2018 – 2020 m. laikotarpiu

Šaltinis: Higienos instituto visuomen s sveikatos steb senos informacin s sistemos duomenys

1. IŠVADOS

1. Sergamumo tuberkulioze (A15-A19) 10 000 gyventoj rodiklis 2018 – 2020 m. laikotarpiu Taurag s rajono savivaldyb je maž jo, ta iau 2020 m. šis rodiklis viršijo Lietuvos vidurk 1,29 karto ir pateko raudon zon . Išryšk jo tendencija, kad TB vyr serga daugiau (2020 m. – 1,9 karto (15 atvej)) nei moter .

2. Mirtingumo d l kraujotakos sistemos lig (I00-I99) 100 000 gyventoj rodiklis Taurag s r. savivaldyb s 2018 – 2020 m. laikotarpiu išliko didesnis už Lietuvos vidurk (2020 m. – 1,14 karto). 2020 m. didžiausias mirtingumas d l šio rodiklio Taurag s r. savivaldyb je registruotas 65 m. ir vyresni gyventoj tarpe (3858,1 asmenys) bei 45 – 64 m. amžiaus tarpe (357,6 asmenys).

3. 2020 m. savižudybi skai ius (X60-X84) 100 000 gyventoj rodiklio reikšm Taurag s r. savivaldyb je padid jo iki 24, viršijo Lietuvos vidurk 1, 11 karto ir pateko blog raudon zon tarp Lietuvos savivaldybi . 2020 m. Taurag s r. savivaldyb je užregistruoti 9 savižudybi atvejai (nuo 2019 m. padid jo 2 atvejais). Iš viso 2018 – 2020 m. laikotarpiu savivaldyb je nusižud 21 vyras (14 kaimo ir 7 miesto) ir 4 moterys (kaimo). Bandym žudyti skai ius 100 000 gyventoj rodiklis Taurag s r. savivaldyb je nuo 2018 m. iki 2020 m. sumaž jo net 10 atvej .

Savižudybi tema išlieka aktuali.

9. REKOMENDACIJOS

1. Siekiant išvengti tuberkuliozės plitimo visuomenėje būtinas tarpsektorinis bendradarbiavimas, ypač tarp sveikatos priežiūros ir socialinio sektoriaus, svarbu vykdyti aktyvią prevenciją – sveikos gyvensenos ugdymą, sveikatos raštingumo didinimą, profilaktinius patikrinimus vaikams ir suaugusiems.

2. Siekiant sumažinti mirtingumą dėl kraujotakos sistemos ligių, svarbu bendradarbiauti su asmens sveikatos priežiūros sektoriumi, didinant pas gydytojus apsilankančių gyventojų informuotumą apie vykdomas prevencines programas, didinant sveikatos žiniaraštingumą bei mažinant gyvensenos rizikos veiksnius, skatinant sveikatai palankias mitybas, fizinį aktyvumą, psichikos sveikatos stiprinimą.

3. Reikalingas tarpsektorinis bendradarbiavimas didinant Tauragės rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuro organizuojamą psichologo individualias konsultacijas ir grupines užsiėmimų paslaugas viešiniams tikslinėms grupėms. Reagavimo savižudybių rizikų algoritmo sukūrimas su efektyvia tarpinstitucinio bendradarbiavimo sistema Tauragės r. savivaldybėje sudarytų prielaidas užtikrinti kokybiškas ir savalaikes psichikos sveikatos paslaugas savižudybės krizę patiriantiems asmenims ir jų artimiesiems.

2020 M. MOKYKLINIO AMŽIAUS VAIKŲ GYVENSENOS TYRIMAS

4 lentelė. Laimingumas, sveikatos ir išvaizdos vertinimas, sveikatos elgsena (fizinis aktyvumas, pasyvus laisvalaikis ir mitybos pro iai, burnos higiena), rizikingas elgesys (tabako, elektronini cigare ir kymas, alkoholio, narkotini medžiag vartojimas, paty ios ir saugumas kelyje, namuose bei mokykloje) Taurag s r. savivaldyb s 5, 7 ir 9 klasi mokini 2020 m.

Rodiklis	Iš viso	5 kl.	7 kl.	9 kl.
1. Laimingumas, sveikatos ir išvaizdos vertinimas				
Mokyklinio amžiaus vaik , kurie jau iasi pakankamai laimingi ar labai laimingi vertindami savo dabartin gyvenim , dalis (proc.)	73,6	79,3	70,2	71,4
Mokyklinio amžiaus vaik , kurie savo sveikat vertina kaip ger ar labai ger dalis (proc.)	78,4	86,7	76,3	72,0
Mokyklinio amžiaus vaik , kurie yra patenkinti savo išvaizda, dalis (proc.)	41,3	56,0	34,2	33,1
2. Sveikatos elgsena (fizinis aktyvumas, pasyvus laisvalaikis ir mitybos pro iai, burnos higiena)				
2.1. Fizinis aktyvumas ir pasyvus laisvalaikis				
Mokyklinio amžiaus vaik , kurie 5 ir daugiau dien mankština ar sportuoja bent 60 minu i (skai iuojant kartu su fizinio ugdymo pamokomis), dalis (proc.)	38,8	42,0	39,7	34,4
Mokyklinio amžiaus vaik , kurie kasdien, ne pamok metu, mankština ar sportuoja bent 60 minu i , dalis (proc.)	15,8	20,8	13,3	13,3
Mokyklinio amžiaus vaik , kurie vidutiniškai 4 ir daugiau valand per dien praleidžia prie ekran (televizoriaus, kompiuterio, planšet s, išmaniojo telefono), dalis (proc.)	26,9	11,9	31,7	37,2
2.2. Mitybos pro iai bei burnos higiena				
Mokyklinio amžiaus vaik , kasdien valgan i pusry ius, dalis (proc.)	48,8	51,9	47,1	47,4
Mokyklinio amžiaus vaik , kurie bent kart per dien valgo vaisius (neskaitant sul i), dalis (proc.)	33,4	40,5	28,3	31,2
Mokyklinio amžiaus vaik , kurie bent kart per dien valgo daržoves (neskaitant bulvi), dalis (proc.)	28,7	29,0	26,8	30,1
Mokyklinio amžiaus vaik , kurie bent kart per dien valgo saldumynus, dalis (proc.)	15,0	10,4	15,2	19,9
Mokyklinio amžiaus vaik , kurie bent kart per dien geria gazuotus saldžiuosius g rimus, dalis (proc.)	8,4	4,6	9,6	11,3
Mokyklinio amžiaus vaik , kurie bent kart per savait geria energinius g rimus, dalis (proc.)	3,4	2,3	4,1	3,6
Mokyklinio amžiaus vaik , kurie papildomai nededa druskos paruošt maist , dalis (proc.)	37,0	38,0	39,6	33,0
Mokyklinio amžiaus vaik , kurie valosi dantis šepet liu ir pasta dažniau nei kart per dien , dalis (proc.)	63,1	65,9	62,4	60,6
3. Rizikingas elgesys (tabako, elektronini cigare ir kymas, alkoholio, narkotini medžiag vartojimas, paty ios ir saugumas kelyje, namuose bei mokykloje)				
3.1. Tabako gamini bei elektronini cigare i vartojimas				
Mokyklinio amžiaus vaik , kurie per paskutines 30 dien bent kart r k tabako gaminius, dalis (proc.)	10,0	1,7	9,5	19,1

Mokyklinio amžiaus vaik , kurie per paskutinius 12 m nesibent kart r k tabako gaminius, dalis (proc.)	18,0	3,0	18,8	33,6
Rodiklis	Iš viso	5 kl.	7 kl.	9 kl.
Mokyklinio amžiaus vaik , kurie per paskutines 30 dien bent kart r k elektronines cigaretes ar naudojo panašius elektroninius taisus r kymui, dalis (proc.)	17,8	3,0	15,7	35,7
Mokyklinio amžiaus vaik , kurie per paskutinius 12 m nesibent kart r k elektronines cigaretes ar naudojo panašius elektroninius taisus r kymui, dalis (proc.)	26,3	3,0	31,0	46,9
3.2. Alkoholio vartojimas				
Mokyklinio amžiaus vaik , kurie per paskutines 30 dien bent kart vartojo alkoholinius g rimus, dalis (proc.)	14,3	4,8	13,0	25,6
Mokyklinio amžiaus vaik , kurie per paskutinius 12 m nesibent kart vartojo alkoholinius g rimus, dalis (proc.)	26,6	5,6	25,6	50,8
3.3. Narkotini medžiag vartojimas				
Mokyklinio amžiaus vaik , kurie bent kart per savo gyvenim vartojo kanapes („žol “, marihuan , hašiš), dalis (proc.)	3,1	0,0	3,9	5,5
Mokyklinio amžiaus vaik , kurie bent kart per savo gyvenim vartojo kitus narkotikus nei kanapes, dalis (proc.)	1,3	0,0	1,3	2,6
3.4. Saugumas kelyje				
Mokyklinio amžiaus vaik , kurie visada tamsiu paros metu b dami lauke nešioja atšvaitus, dalis (proc.)	18,8	34,3	13,7	7,3
Mokyklinio amžiaus vaik , kurie visada segi saugos dirž važiuodami automobiliu, dalis (proc.)	81,1	88,3	80,6	74,5
Mokyklinio amžiaus vaik , kurie visada d vi šalim važiuodami dvira iu, dalis (proc.)	4,5	10,4	2,2	0,4
3.5. Paty ios				
Mokyklinio amžiaus vaik , iš kuri ty iojosi kiti mokiniai per paskutinius 2 m nesius, dalis (proc.)	30,9	35,9	37,0	17,9
Mokyklinio amžiaus vaik , kurie patys ty iojosi iš kit mokini per paskutinius 2 m nesius, dalis (proc.)	23,6	17,8	26,0	26,3
Mokyklinio amžiaus vaik , kurie per paskutines 30 dien patyr paty ias per socialinius tinklus, elektroniniu paštu ar telefonu, dalis (proc.)	9,8	9,6	10,4	9,1
Mokyklinio amžiaus vaik , kurie per paskutinius 12 m nesipatyr paty ias per socialinius tinklus, elektroniniu paštu ar telefonu, dalis (proc.)	15,3	9,3	20,1	16,5
3.6. Saugumas nam ir mokyklos aplinkoje				
Mokyklinio amžiaus vaik , kuriuos per paskutinius 2 m nesius muš ar kitaip fiziškai baud t vai, dalis (proc.)	7,9	10,1	8,2	5,0
Mokyklinio amžiaus vaik , kurie jau iasi saug s nam aplinkoje, dalis (proc.)	96,6	96,4	96,5	97,5
Mokyklinio amžiaus vaik , kurie jau iasi saug s mokyklos aplinkoje, dalis (proc.)	85,8	86,1	81,8	90,3

Šaltinis: Higienos instituto visuomen s sveikatos steb senos informacin s sistemos duomenys

2020 MET TAURAG S R. SAVIVALDYB S SVEIKATOS IR SU SVEIKATA SUSIJUSI RODIKLI PROFILIS

5 lentel . Taurag s r. sav. sveikatos ir su sveikata susijusi rodikli profilis pagal šviesoforo spalvas – geltona spalva reiškia tenkinam situacij atspindint rodikl , žalia- geriausi , ir raudona – blogiausi .

Rodiklio pavadinimas	Savivaldyb s reikšm s			Lietuvos reikšm s			Santykis Savivaldyb /Lietuva
	2020 m. rodiklis	2019 m. rodiklis	2020 m. rodiklis (kiekis)	2020 m. rodiklis	Blogiausia rodiklio reikšm tarp 60 sav. 2020 m.	Geriausia rodiklio reikšm tarp 60 sav. 2020 m.	
1	2	3	4	5	6	7	8
2 stulpelyje rodykl s atspindi 2020 m. pokyt neigiam ↓, teigiam ↑, ar nepakitus →, lyginant su 2019 m. rodikliu							
Strateginis tikslas – pasiekti, kad 2025 m. šalies gyventojai b t sveikesni ir gyvent ilgiau, pager t gyventoj sveikata ir sumaž t sveikatos netolygumai							
Vidutin tik tina gyvenimo trukm , kai amžius 0 (HI skai iavimai)	↓ 73.8	76.7	74	75.1	70.5	80.7	0.98
Išvengiamas mirtingumas proc.	↓ 29.0	33.3	194	28.5	38.9	21.3	1.02
1 tikslas. Sukurti saugesn socialin aplink , mažinti sveikatos netolygumus ir socialin atskirt							
1.1. Sumažinti skurdo lyg ir nedarb							
Savižudybi sk. (X60-X84) 100 000 gyv.	↑ 24.0	18.4	9	21.7	71.2	0.0	1.11
Standartizuotas mirtingumas nuo ty inio sav s žalojimo (X60-X84) 100 000 gyv.	↑ 21.9	18.4	9	21.1	70.1	0.0	1.04
Bandym žudytis skai ius (X60–X64, X66–X84) 100 000 gyventoj	↓ 13.3	18.4	5	31.4	64.7	0.0	0.42
Mokyklinio amžiaus vaik , nesimokan i mokyklose, skai ius 10 000 gyv. (2020-2021)	↓ 124.0	124.7	371	70.6	246.0	36.1	1.76
Ilgalaikio nedarbo lygis, darbo j gos %	↑ 2.6	2.2	587	2.6	6.6	0.7	1.00
Gyv. skai iaus pokytis 1000 gyv.	↓ -12.6	-12.8	-472	0.6	-26.8	41.1	-21.00
1.2. Sumažinti socialin ekonomin gyventoj diferenciacij šalies ir bendruomeni lygmeniu							
Mirtingumas nuo išorini priežas i (V00-Y98) 100 000 gyv.	↑ 82.5	65.7	31	89.7	259.1	24.7	0.92
Standartizuotas mirtingumas nuo išorini priežas i (V00-Y98) 100 000 gyv.	↑ 78.6	61.5	31	87.0	210.6	23.5	0.90
Mokini , gaunan i nemokam maitinim , sk.. 1000 moksleivi	↑ 268.0	185.5	1134	216.1	446.8	70.2	1.24
Socialin s pašalpos gav j sk. 1000 gyv.	↓ 27.5	34.3	1032	20.1	65.3	2.0	1.37
Sergamumas tuberkulioze (A15-A19) 10 000 gyv. (TB registro duomenys)	↑ 2.7	2.6	10	2.1	8.3	0.0	1.29
Sergamumas tuberkulioze (+recidyvai) (A15-A19) 10 000 gyv.	↑ 3.2	28.9	12	2.5	9.7	0.0	1.28
2 tikslas. Sukurti sveikatai palanki fizin darbo ir gyvenam j aplink							
2.1. Kurti saugias darbo ir sveikas buities s lygas, didinti prek i ir paslaug vartotoj saugum							
Asmen , žuvusi ar sunkiai sužalot d l nelaiming atsitikim darbe, sk. 10 000 gyv.	↓ 0.0	1.3	0	1.0	3.5	0.0	0.00

Traum d l nukritim (W00–W19) 65+ m. amžiaus grup je sk. 10 000 gyv.	131.9	133.5	106	123.1	167.4	41.1	1.07
Asmen , pirm kart pripažint ne galiais, sk. 10 000 gyv.	66.8	75.2	153	52.7	120.8	37.7	1.27
Naujai susirgusi žarnyno infekcin mis ligomis (A00-A08) asmen skai ius 10 000 gyv. (ULAC duom.)	1.1	52.8	4	9.2	27.7	0.0	0.12
2.2. Kurti palankias s lygas saugiai leisti laisvalaik							
Mirtingumas d l paskendimo (W65-W74) 100 000 gyv.	5.3	5.3	2	5.0	27.9	0.0	1.06
Standartizuotas mirtingumas d l paskendimo (W65-W74) 100 000 gyv.	4.4	5.4	2	4.9	23.5	0.0	0.90
Mirtingumas d l nukritimo (W00-W19) 100 000 gyv.	21.3	5.3	8	17.7	84.0	0.0	1.20
Standartizuotas mirtingumas d l nukritimo (W00-W19) 100 000 gyv.	19.3	4.2	8	17.1	59.8	0.0	1.13
2.3. Mažinti avaringum ir traum keli eismo vykiuose skai i							
Mirtingumas d l transporto vyki (V00-V99) 100 000 gyv.	5.3	7.9	2	7.7	27.9	0.0	0.69
Standartizuotas mirtingumas d l transporto vyki (V00-V99) 100 000 gyv.	6.9	6.6	2	7.6	29.4	0.0	0.91
P s i j mirtingumas d l transporto vyki (V00-V09) 100 000 gyv.	0.0	0.0	0	2.2	11.5	0.0	0.00
P s i j standartizuotas mirtingumas d l transporto vyki (V00-V09) 100 000 gyv.	0.0	0.0	0	2.1	10.1	0.0	0.00
Traum d l transporto vyki (V00-V99) skai ius 10 000 gyv.	7.5	6.8	28	6.2	13.8	0.0	1.21
2.4. Mažinti oro, vandens ir dirvožemio užterštum , triukšm							
atmosfer iš stacionari taršos šaltini išmest teršal kiekis, tenkantis 1 kv. km	360.0	283.4	360	896.0	29239.0	16.0	0.40
3 tikslas. Formuoti sveik gyvensen ir jos kult r							
3.1. Sumažinti alk. g rim , tabako, neteis t narkotini ir psich. medžiag vartojim ir prieinamum							
Mirtingumas nuo narkotik s lygot priežas i 100 000 gyv.	2.7	0.0	1	2.2	11.0	0.0	1.23
Standartizuotas mirtingumas nuo narkotik s lygot priežas i 100 000 gyv.	1.9	0.0	1	2.3	17.7	0.0	0.83
Mirtingumas nuo alkoholio s lygot priežas i 100 000 gyv.	8.0	23.7	3	21.8	69.5	0.0	0.37
Standartizuotas mirtingumas nuo alkoholio s lygot priežas i 100 000 gyv.	7.4	20.6	3	20.9	71.4	0.0	0.35
Nusikalstamos veikos, susijusios su narkotikais 100 000 gyv.	69.6	44.7	70	76.1	620.1	0.0	0.91
Gyventoj sk., tenkantis 1 tabako licencijai	182.4	158.5	37567	199.8	71.5	380.6	0.91
Gyventoj sk., tenkantis 1 alkoholio licencijai	162.6	171.4	37567	172.6	43.2	345.5	0.94
3.2. Skatinti sveikos mitybos pro ius							
K diki , žindyti išimtinai kr timi iki 6 m n. amžiaus, dalis (proc.)	48.6	18.0	125	37.0	6.6	62.1	1.31
4 tikslas. Užtikrinti kokybišk ir efektyvi sveikatos prieži r , orientuot gyventoj poreikius							
4.1. Užtikrinti sveikatos sistemos tvarum ir kokyb , pl tojant sveikatos technologijas, kuri efektyvumas pagr stas mokslo rodymais							
Išvengiam hospitalizacij (IH) sk. 1 000 gyv.	20.0	30.8	751	21.1	38.1	7.8	0.95
Išvengiam hospitalizacij (IH) d l cukrinio diabeto sk. 18+ m. 1 000 gyv.	3.2	4.6	100	5.2	8.6	1.7	0.62
4.2. Pl toti sveikatos infrastukt r ir gerinti sveikatos prieži ros paslaug kokyb , saug , prieinamum ir pacient orientuot sveikatos prieži r							

Slaugytoj , tenkan i vienam gydytojui, sk.	↑ 2.89	2.6	238	2.07	1.1	6.0	1.53
Šeimos gydytoj sk. 10 000 gyv.	↑ 5.3	4.5	20	7.2	2.5	13.8	0.58
Apsilankym pas gydytojus sk. 1 gyv.	↓ 7.9	9.4	296975	8.0	10.1	5.8	0.99
Sergamumas vaistams atsparia tuberkulioze (A15-A19) (visi) 10 000 gyv. (TB registro duomenys)	↓ 0.0	0.5	0	0.4	2.4	0.0	0.00
Sergamumas vaistams atsparia tuberkulioze (A15-A19) 100 000 gyv. (nauji atvejai)	↓ 0.0	0.3	0	0.2	2.1	0.0	0.00
Sergamumas ŽIV ir lytiškai plintan iomis ligomis (B20- B24, Z21, A50.0-A54, A56) 10 000 gyventoj (ULAC duomenys)	↓ 1.1	1.8	4	1.5	4.2	0.0	0.73
4.3. Pagerinti motinos ir vaiko sveikat							
K diki mirtingumas 1000 gyv gimusi	↑ 5.5	5.4	2	2.8	18.8	0.0	1.96
2 m. vaik tym , epideminio parotito, raudonuk s (1 doz) skiepijimo apimty, %	↓ 94.7	99.3	378	90.1	80.1	100.0	1.05
1 m. vaik difterijos, stablig s, kokliušo, poliomielitito, Haemophilus influenzae B skiepijimo apimty (3 doz s), %	↓ 94.2	97.3	340	91.3	49.2	100.0	1.03
Vaik (6-14 m.) dalis, dalyvavusi dant dengimo silantin mis medžiagomis programoje, %	↓ 2.7	6.5	78	9.7	0.9	37.8	0.28
Vaik (7-17 m.), neturin i duonies pažeist , plombuot ir išraut dant , dalis, proc.	↑ 28.3	26	716	21.1	7.4	33.5	1.34
Paaugli (15–17 m.) gimdym sk. 1000 15-17 m. moter	↑ 5.7	1.7	3	2.9	15.0	0.0	1.97
4.4. Stiprinti l tini neinfekcini lig prevencij ir kontrol							
Mirtingumas d l kraujotakos sist. lig (I00-I99) 100 000 gyv.	↑ 939.7	785.9	353	820.8	1563.7	362.5	1.14
Standartizuotas mirtingumas d l kraujotakos sist. lig (I00-I99) 100 000 gyv.	↑ 851.7	716.3	353	795.2	1219.3	577.5	1.07
Mirtingumas d l piktybini navik (C00-C96) 100 000 gyv.	↑ 332.7	307.5	125	293.7	470.9	200.4	1.13
Standartizuotas mirtingumas d l piktybini navik (C00-C96) 100 000 gyv.	↑ 301.4	276.3	125	278.2	359.7	215.6	1.08
Mirtingumas d l cerebrovaskulini lig (I60-I69) 100 000 gyv.	↑ 122.4	97.2	46	187.0	562.8	27.9	0.65
Standartizuotas mirtingumas d l cerebrovaskulini lig (I60-I69) 100 000 gyv.	↑ 108.0	83.7	46	179.2	446.1	49.4	0.60
Sergamumas II tipo cukriniu diabetu (E11) 10 000 gyv.	↓ 45.3	79.4	170	50.4	99.6	22.1	0.90
Tikslin s populiacijos dalis proc., 2 met b gyje dalyvavusi kr ties v žio programoje	↓ 57.4	64.7	3501	45.7	15.2	57.4	1.26
Tikslin s populiacijos dalis proc., 3 met b gyje dalyvavusi gimdos kaklelio programoje	↓ 53.9	56.1	4712	52.1	28.1	74.7	1.03
Tikslin s populiacijos dalis proc., 2 met b gyje dalyvavusi storosios žarnos v žio programoje	↓ 52.9	59.0	6916	48.3	21.7	65.4	1.10
Tikslin s populiacijos dalis proc., dalyvavusi ŠKL programoje	↓ 37.0	41.1	3127	35.6	15.1	58.8	1.04

Šaltinis: Higienos instituto visuomen s sveikatos steb senos informacin s sistemos duomenys